

Vědci z MENDELU a VUT hledají řešení, jak efektivně sdílet informace o závažných haváriích

30.8.2024 - | Mendelova univerzita v Brně

Závažné havárie jsou mimořádné události - například úniky, požáry či výbuchy - které vznikají v objektech, kde se vyrábějí, používají nebo skladují nebezpečné látky. Tyto havárie pak mohou vést k vážnému ohrožení životů a zdraví lidí, hospodářských zvířat nebo životního prostředí.

„Podniky mají ze zákona povinnost se při přípravě nové bezpečnostní zprávy poučit z minulých událostí, které nastaly v jiných firmách. Chybí nám ale platforma, kde by mohly informace získávat, případně i sdílet,“ přibližuje vedoucí výzkumu Petr Trávníček z Agronomické fakulty MENDELU.

Propojení se týká zhruba 200 podniků, hasičů, policistů, České inspekce životního prostředí, Státní inspekce práce, krajských hygienických stanic, Ministerstva životního prostředí, Českého báňského úřadu a řady dalších úřadů, ale také českých univerzit.

V rámci projektu vědci monitorovali situaci ve vybraných podnicích, informace zjišťovali také prostřednictvím dotazníkových šetření. Na základě získaných dat o současném stavu pak do konce letošního roku plánují zpracovat komplexní systém, který by mohlo využít Ministerstvo životního prostředí. *„Navrhujeme variantní řešení - bude záležet na ministerstvu, jak celý systém nakonec nastaví,“* říká Trávníček.

Inspiraci vědci hledají například ve Francii, Německu nebo Velké Británii, kde podobné systémy pro efektivní sdílení informací o závažných haváriích fungují. *„Například Francouzi vytvořili velmi otevřený webový portál, kam se informace o haváriích a způsob poučení se z nich zaznamenávají. Každé dva roky také pořádají velké setkání, kam se sjíždějí odborníci z celé Evropy a sdílejí zkušenosti,“* popisuje expert MENDELU.

Jedním z výstupů projektu je odborný workshop, který se uskuteční 10. září v Brně. *„Ke společné diskuzi se sejdou zástupci České inspekce životního prostředí, krajských úřadů i dalších institucí a průmyslu,“* říká Trávníček.

Projekt SAFE-BASE končí v závěru letošního roku. Od jara na něj ale částečně navazuje nový výzkum zaměřený na rizika spojená se stárnutím ve firmách. *„Druhů stárnutí je celá řada. Stárnou technologie, stárnou technická zařízení nebo třeba i znalosti. Představte si situaci, kdy ve firmě máte nastavené pracovní postupy, v průběhu času se však vyvinou nové a bezpečnější postupy, vašemu podniku ale tyto informace chybí. Stárnou také vaši zaměstnanci a vy potřebujete, aby znalosti předali mladším spolupracovníkům,“* vyjmenovává Trávníček.

V západní Evropě je běžné, že inspekční orgány stav stárnutí ve firmách prověřují - v Česku ale nástroje chybí. *„Cílem našeho výzkumu je proto navrhnout a otestovat konkrétní metodiku, podle které by Česká inspekce životního prostředí mohla podniky kontrolovat,“* vysvětluje Trávníček. Podklady chtějí vědci získat diskuzí se zainteresovanými subjekty, které propojili v rámci předchozího projektu, inspirovat se ale budou také v zahraničí - využijí například systém používaný v Itálii.

Projekt SAFE-AGEING potrvá do roku 2026. Stejně jako v předchozím případě na něm vědci z Agronomické fakulty MENDELU pracují spolu s kolegy z Fakulty strojního inženýrství VUT.

Kontakt pro bližší informace: doc. Ing. Petr Trávníček, Ph.D., +420 545 132 374, petr.travnicek@mendelu.cz, Ústav zemědělské, potravinářské a environmentální techniky AF MENDELU

<https://mendelu.cz/vedci-z-mendelu-a-vut-hledaji-reseni-jak-efektivne-sdilet-informace-o-zavaznych-havariich>